

DIAGNOSE DEMENTIE

DUTCH

Deze folder geeft informatie over de vroege tekens van dementie en de manieren waarop de diagnose wordt gesteld. Het belang van een vroegtijdige en correcte diagnose wordt benadrukt.

Wat zijn de vroege tekens van dementie?

De vroege tekens van dementie zijn erg subtiel en vaag en zijn misschien niet onmiddellijk duidelijk. Vroege symptomen kunnen ook veel variëren. Meestal echter lijken mensen als eerste te merken dat er een probleem met het geheugen is, vooral met het onthouden van recente gebeurtenissen.

Andere veel voorkomende symptomen zijn:

- Verwarring
- Verandering in persoonlijkheid
- Apathie en zich terugtrekken
- Dagelijkse taken niet meer kunnen uitvoeren. Mensen zien soms niet in dat deze symptomen

aanduiden dat er iets mis is. Zij kunnen in de verkeerde veronderstelling verkeren dat zulk gedrag een normaal onderdeel van het verouderingsproces is. Of symptomen kunnen zich geleidelijk ontwikkelen en lange tijd niet opgemerkt worden. Soms weigeren mensen om iets te doen zelfs als zij weten dat er iets mis is.

Waarschuwingstekens

Dit is een checklist van veel voorkomende symptomen van dementie. Loop door de lijst heen en kruis de symptomen aan die aanwezig zijn. Als er verschillende kruisjes zijn kunt u een dokter raadplegen voor een volledig onderzoek.

Geheugenverlies dat het dagelijkse functioneren beïnvloedt

Het is normaal om af en toe afspraken of het telefoonnummer van een vriend te vergeten en u zich deze later weer te herinneren. Een persoon met dementie kan vaker dingen vergeten of ze helemaal niet meer onthouden.

Moeite met het uitvoeren van gewone taken

Mensen kunnen af en toe afgeleid raken en een persoon met dementie kan moeite hebben met alle stappen die bij het voorbereiden van een maaltijd betrokken zijn.

Verwarring over tijd en plaats

Het is normaal om de dag van de week te vergeten – eventjes. Een persoon met dementie kan moeite hebben de weg naar een bekende plek te vinden, of zich verward voelen over waar hij of zij is.

Problemen met taal

Iedereen heeft soms moeite om het juiste woord te vinden, maar een persoon met dementie kan eenvoudige woorden vergeten of er vreemde woorden voor in de plaats gebruiken, waardoor zinnen moeilijk te begrijpen worden.

Problemen met abstract denken

De balans bijhouden van een chequeboek kan voor iedereen moeilijk zijn, maar een persoon met dementie kan het moeilijk vinden om te weten wat de nummers betekenen.

Slecht of verminderd inschattingsvermogen

Een persoon met dementie kan moeite hebben om afstand of richting in te schatten bij het autorijden.

Problemen met het misplaatsen van dingen

Iedereen kan tijdelijk een portefeuille of sleutels misplaatsen. Een persoon met dementie kan dingen op vreemde plaatsen leggen.

Veranderingen in persoonlijkheid of gedrag

Iedereen is wel eens verdrietig of humeurig. Iemand met dementie kan zonder enige duidelijke reden snel van bui veranderen. Men kan verward, achterdochtig of in zichzelf gekeerd raken.

Verlies van initiatief

Het is normaal om op sommige activiteiten uitgekeken te raken. Dementie kan echter veroorzaken dat iemand belangstelling verliest voor activiteiten die hij of zij eerst wel leuk vond.

Gebaseerd op informatie van Alzheimer's Vereniging Verenigde Staten

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500

UNDERSTAND ALZHEIMER'S
EDUCATE AUSTRALIA

This help sheet is funded by the Australian Government under the National Dementia Support Program

Onthoud

Onthoud dat veel aandoeningen symptomen hebben die lijken op dementie, dus veronderstel niet zomaar dat iemand dementie heeft omdat enkele symptomen aanwezig zijn. Beroertes, depressie, alcoholisme, infecties, hormoonstoornissen, voedingstekorten en hersentumors kunnen allemaal dementie-achtige symptomen veroorzaken. Veel van deze aandoeningen kunnen behandeld worden.

Een correcte diagnose is belangrijk

Een dokter raadplegen in een vroeg stadium is cruciaal. Alleen een arts kan de diagnose dementie vaststellen.

Door een volledige medische en psychologische beoordeling kan de aanwezigheid van een behandelbare aandoening geconstateerd worden en zeker worden gesteld dat deze op de juiste manier behandeld wordt, of de aanwezigheid van dementie kan worden bevestigd.

Een beoordeling kan het volgende omvatten:

- Een gedetailleerde medische geschiedenis, indien mogelijk door de persoon met symptomen en tevens een nauw familielid of goede vriend. Dit helpt vast te stellen of de symptomen langzaam of ineens zijn begonnen en hoe ze verder verlopen zijn
- Een uitgebreid lichamelijk en neurologisch onderzoek, inclusief testen van zintuigen en bewegingsfunctie om andere aandoeningen uit te sluiten, en om eventuele medische aandoeningen te identificeren die de met dementie verband houdende verwarring kunnen verergeren
- Laboratoriumtesten, inclusief verschillende bloed- en urinetesten om iedere mogelijke ziekte te identificeren die verantwoordelijk zou kunnen zijn voor de symptomen
- Neuropsychologische testen om te identificeren welke vermogens men nog heeft en specifieke probleemgebieden zoals begrip, inzicht en inschattingsvermogen
- Andere gespecialiseerde testen zoals een röntgenfoto van de borstkas, ECG of CT-scan
- Een test van de mentale status om de reeks intellectuele functies te checken zoals het geheugen, de lees-, schrijf- en rekenvaardigheid die door dementie aangetast kunnen worden
- Psychiatrische beoordeling om behandelbare stoornissen te identificeren zoals depressie, hetgeen op dementie kan lijken, en omeventuele psychiatrische symptomen te behandelen die naast de dementie kunnen optreden, zoals angsten of wanen

Waar te beginnen

De beste plaats om het diagnoseproces te beginnen is bij de dokter die, na overweging van de symptomen en het laten uitvoeren van screentesten, een voorbereidende diagnose kan geven of de persoon naar een medische specialist kan verwijzen, zoals een neuroloog, geriater of psychiater.

Sommige mensen kunnen weerstand hebben tegen het idee om naar een dokter te gaan. Soms realiseren mensen zich niet, of ontkennen zij dat er iets mis is met hen. Dit kan komen door de hersenveranderingen bij dementie waardoor het kunnen erkennen of inschatten van de eigen geheugenproblemen verstoord wordt. Andere mensen, die nog wel inzicht hebben behouden, kunnen bang zijn om hun vrees bevestigd te krijgen.

Een van de meest effectieve manieren om dit probleem op te lossen is het vinden van een andere reden om naar de dokter te gaan. Stel bijvoorbeeld een hartonderzoek voor, een bloeddrukcontrole of een gesprek over medicijnen op lange termijn. Een andere manier is om te suggereren dat het voor u allebei tijd is om een lichamelijk onderzoek te laten doen. Zorg ervoor dat u heel geruststellend bent. Een rustige, zorgzame houding kan de ander op dit moment helpen met zijn of haar zorgen en angsten.

Als de persoon nog steeds niet naar de dokter wil:

- Praat met andere familieleden en verzorgers die misschien met dezelfde situatie te maken hebben gehad
- Neem contact op met het Bejaardenzorg Beoordelingsteam ACAT: (Aged Care Assessment Team)
- Bel de Nationale Dementie Hulplijn

VERDERE INFORMATIE

Alzheimer's Australia biedt ondersteuning, informatie, onderwijs en counseling. Neem contact op met de Nationale Dementie Hulplijn op **1800 100 500**, of ga naar onze website fightdementia.org.au

Interpreter

Voor hulp met taal kunt u de Vertaal- en Tolkdienst bellen op **131 450**

DIAGNOSING DEMENTIA

This Help Sheet provides information about the early signs of dementia and the techniques used to diagnose dementia and the importance of an early and correct diagnosis.

What are the early signs of dementia?

Because the diseases that cause dementia develop gradually, the early signs may be very subtle and vague, and not immediately obvious. Early symptoms also depend on the type of dementia and vary a great deal from person to person.

Common early symptoms include:

- Memory problems, particularly remembering recent events
- Increasing confusion
- Reduced concentration
- Personality or behaviour changes
- Apathy and withdrawal or depression
- Loss of ability to do everyday tasks

Sometimes people fail to recognise that these symptoms indicate that something is wrong. They may mistakenly assume that such behaviour is a normal part of ageing, or symptoms may develop so gradually they go unnoticed for a long time. Sometimes people may be reluctant to act even when they know something is wrong.

Warning signs

This is a checklist of common symptoms of dementia. Go through the list and tick any symptoms that are present. If there are several ticks, consult a doctor for a complete assessment.

Memory loss that affects day-to-day function

It's normal to occasionally forget appointments and remember them later. A person with dementia may forget things more often or not remember them at all.

Difficulty performing familiar tasks

People can get distracted and they may forget to serve part of a meal. A person with dementia may have trouble with all the steps involved in preparing a meal.

Disorientation to time and place

A person with dementia may have difficulty finding their way to a familiar place, or feel confused about where they are, or think they are back in some past time of their life.

Problems with language

Everyone has trouble finding the right word sometimes, but a person with dementia may forget simple words or substitute inappropriate words, making them difficult to understand. They might also have trouble understanding others.

Problems with abstract thinking

Managing finances can be difficult for anyone, but a person with dementia may have trouble knowing what the numbers mean or what to do with them.

Poor or decreased judgement

Many activities require good judgement. When this ability is affected by dementia, the person may have difficulty making appropriate decisions, such as what to wear in cold weather.

Problems with spatial skills

A person with dementia may have difficulty judging distance or direction when driving a car.

Problems misplacing things

Anyone can temporarily misplace a wallet or keys. A person with dementia may often put things in inappropriate places.

Changes in mood, personality or behaviour

Everyone becomes sad or moody from time to time. Someone with dementia can exhibit rapid mood swings for no apparent reason. They can become confused, suspicious or withdrawn. Some can become disinhibited or more outgoing.

A loss of initiative

It's normal to tire of some activities. However, dementia may cause a person to lose interest in previously enjoyed activities.

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU   **NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500**

It may not be dementia

Remember that many conditions have symptoms similar to dementia, so do not assume that someone has dementia just because some of the above symptoms are present. Strokes, depression, alcoholism, infections, hormone disorders, nutritional deficiencies and brain tumours can all cause dementia-like symptoms. Many of these conditions can be treated.

A correct diagnosis is important

Consulting a doctor at an early stage is critical. Only a medical practitioner can diagnose dementia. A complete medical assessment may identify a treatable condition and ensure that it is treated correctly, or it might confirm the presence of dementia.

An assessment may include the following:

- Medical history – the doctor will ask about past and current medical problems, family medical history, any medications being taken, and the problems with memory, thinking or behaviour that are causing concern. The doctor may also wish to speak to a close family member who can help provide all the necessary information.
- Physical examination – this may include tests of the senses and movement function, as well as heart and lung function, to help rule out other conditions.
- Laboratory tests – will include a variety of blood and urine tests to identify any possible illness which could be responsible for the symptoms. In some cases, a small sample of spinal fluid may be collected for testing.
- Neuropsychological or cognitive testing – a variety of tests are used to assess thinking abilities including memory, language, attention and problem solving. This can help identify specific problem areas, which in turn helps identify the underlying cause or the type of dementia.
- Brain imaging – There are certain scans that look at the structure of the brain and are used to rule out brain tumours or blood clots in the brain as the reason for symptoms, and to detect patterns of brain tissue loss that can differentiate between different types of dementia. Other scans look at how active certain parts of the brain are and can also help discriminate the type of dementia.
- Psychiatric assessment – to identify treatable disorders such as depression, and to manage any psychiatric symptoms such as anxiety or delusions which may occur alongside dementia.

Where to begin

The best place to start is with the person's doctor. After considering the symptoms and ordering screening tests, the doctor may offer a preliminary diagnosis or refer the person to a medical specialist such as a neurologist, geriatrician or psychiatrist.

Some people may be resistant to the idea of visiting a doctor. Sometimes people are in denial or do not realise that there is anything wrong with them. This can be due to the brain changes of dementia that interfere with the ability to recognise or appreciate the changes occurring. Others, who do have insight into their condition, may be afraid of having their fears confirmed. One of the best ways to overcome this problem is to find another reason to visit the doctor. Perhaps suggest a blood pressure check or a review of a long-term condition or medication. Another way is to suggest that it is time for both of you to have a physical check-up. A calm attitude at this time can help overcome the person's worries and fears.

If the person still will not visit the doctor:

- Talk with other families and carers who may have had to deal with similar situations
- Talk to the person's doctor for advice
- Contact your local Aged Care Assessment Team (ACAT). Call **1800 200 422** for information
- Call the National Dementia Helpline on **1800 100 500**

For more detailed information about the early signs of dementia and seeking help from a doctor, download the *Worried About Your Memory?* booklet from the Alzheimer's Australia website or call the National Dementia Helpline to order a copy.

FURTHER INFORMATION

Alzheimer's Australia offers support, information, education and counselling. Contact the National Dementia Helpline on **1800 100 500**, or visit our website at fightdementia.org.au

For language assistance phone the Translating and Interpreting Service on **131 450**